

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

ANŞA

(KЪ ПРЕАНАЛТА БОИЕ.)

AL VII-LEA

N^{ro} 11.

Brashov, 7. Februarie.

1844.

Gazeta ачеаста есе регълат де дѡвъ опі пе септѣмъль. Прецъла еї дъмпрезивъ къ ал фѡіеї пентрѣ минте, ииѣмъ ши літературѣ есте пе зп ан 8 фѡіоринї (24 доїзечерї) арїинт дъ афарѣ, іар дъ Брашов 7 фѡіор. арѣ. Презѣмтерациа пентрѣ Брашов ши дїнѣт се фаче ла редакцие ши ла едіторѣл, іар дъ афарѣ ла к. к. поще ши ла шївїцї пощрїї DD. коллекторї ши анѣме дъ Іанї ла D. Dim. Nika, іар дъ Бѣквещї ла D. Іо-сіф Романов ши ла D. Фрїдр. Валбазм, лїврарїї.

Алте ідеї історїко-полїтїче.

(Ка дъкеїере ла челе зїсе дъ Nr. 5 а. к.)

Пѣтернїчеле нациї але трекътелор веакърї, де каре пої пе мїнѣпъм, ажънсаѣ еле ла кълмеа кълтѣреї ши а глорїеї, де знде маї сѣс сѣ пѣ фїе пѣтѣт мерѣе, чї сѣ рекадѣ дъ нїмїкъл лор? Ної ачеастѣ дътѣрїрѣ а зпора пѣ о vom креде нїчї одатѣ. Сѣперлативѣл попоарѣлор кълъте саѣ стїпсе аѣ фост ши есте пѣмаї пѣрѣт. Дѣхъл отѣлѣї аре зп кѣмпї де кълтїваре фѡарте дътїпс, адекъ де пе пѣтѣл пѣлѣ ла черїѣ. Дѣхъл попоарѣлор стѣ дїн сѣта тоатѣ а дѣхѣрїлор ши а мїнѣлор ачелор оаменї, дїн карї стѣ кѣтаре попор, кѣтаре нацие. Дѣхъл оменеск, прїп зрмаре ши ал попоарѣлор есте стрїнс рѣдїт кѣ дъсаш Дѣмпнезеїнеа ши есте менїт а се апропїа кѣт се поате маї тѣлт де ачееаш Дѣмпнезеїне. Дечї дакѣ тѣлте попоарѣ с'аѣ дъпълдат пѣпѣ ла зп лок ши апої аѣ кълът опї аѣ апѣс кѣ сѣпет, прїчина фѣ, кѣ еле іп massa дъшї зїтасерѣ де скопѣл пентрѣ каре сѣлїт рѣндѣїте пе ачест пѣтѣлїт, еле пѣрѣсїсерѣ калеа моралїтѣдеї, зїтасерѣ дрептатеа ши адевърѣл, каре есте дъсѣш Дѣмпнезеїнеа; тоатѣ слава лор фѣсесе кап де азр кѣ пїчоаре де лѣт. Дакѣ спр. п. векїї Романи ши Елїнї ар фї дїнѣт дъ окї дїн време дъ време прїнчїпїї, „їзѣще пе де апроапеле тѣѣ ка пе тїне дъсѣдїї,“ „тот че воїещї ка сѣдїї факѣ дїе алдїї, фѣ ши тѣ алтора,“ пегрешїт кѣ пої ам ведеа пе Рома веке дъфлорїнд пѣлѣ астѣлї ши Атина пѣ ар фї сѣферїт а се мїтѣї де зп деспот macedonean. — Сѣ третем дела моралѣ, ла продѣктеле дѣхълїї оменеск. Дакѣ Романилор, Елїнїлор саѣалтор попоарѣ векїї каре шїеа тїпѣрї слове пе монедѣ ши фѣчеа інскрїпцїї тѣїате ши скобїте дъ металѣрї саѣ лемпе, леар фї трекѣт прїп минте, а се фолосї де ачеа тѣїестрїе ка сѣ тїпѣрїаскѣ кѣрцїї дътѣрїї ши лѣтїна дѣхѣрїлор лор дъ лок де а се пѣстра дъ преа пѣдїне кѣрцїї манѣскрїпте, сѣ о фїе лѣдїт дъ мїї ши мїліоане де есетїларе, прекѣт о фачет пої астѣлї, спѣнецїїтї, знде ера сѣ фїе кълмеа тѣрїтеї челор векїї? Ної адекъ сѣлїтем де ачеа пѣрере, кѣ пѣ Гѣтенберг аѣ фост чел

дїнтѣїѣ афѣлторїѣ ал тїпарїлѣї, чї дъпїнтеа лѣї кѣ дѡвъ мїї ши маї тѣлт де анї тодї ачеїа, карїї аѣ тїпѣрїт літере ши інскрїпцїї пе монедѣ ши непорочїреа челор векїї фѣ, кѣ нїчї зпѣїа пѣїї покнї прїп кап, а да ачелеї черещї тѣїестрїї о дътїндере маї mare. — Дакѣ тїпографїа, прафѣл де пѣшкѣ, магнетѣл, Амерїка ши Австралїа, пѣтереа авѣрѣлїї, телеграфѣл, електрїчїтатеа, аеропаѣтїка ши дъкѣ маї алтеле кѣтева се афла пе времїле лѣї Авѣгст, че ера сѣ фїе де лѣме дъ рѣстїпї де о тїе опт сѣте де анї, знде ера сѣ стеа Romaniї! Де ар дъвїа астѣлї Demostenes ши Чїчеро ачеле дѡвъ гѣрї де азр але антїкїтѣдеї, де с'ар ведеа зпѣл пе цѣрмїї Кефїсѣлїї ши честалалт пе аї Тїверѣлїї ши ар порнї пе зп васел де авѣр кѣ зп адмірал, каре ар дїнеа дътр'о тѣлѣт о реторїкѣ тїпѣрїтѣ пе хѣртїе велїлѣ, дъ алта зп чеасорнїк, іар кѣ окїї ар прївї кѣнд ла компас, кѣнд іарѣ ла термометрѣ саѣ ла барометрѣ: аѣ п'ар ста ачеїї лѣчеаферї аї антїкїтѣдеї, ка ши чеї маї сїмплїї сѣтепашїї дїн веакъл пострѣ, дїн прїчїпѣ кѣ еї п'ар кѣноаще нїчї карте тїпѣрїтѣ, нїчї чеасорнїк, нїчї компас, термометрѣ саѣ барометрѣ, нїчї о тѣлдїме де алте лѣкрѣрї інвентате де 1800 анї дъкоаче? Кѣ кѣтѣ наївїтате ар тѣртѣрїсї ачеїї бѣрѣвдїї марї: пої ам рѣпт гїада, в'ам пегѣтїт вѡѣ кѣїле, дъсѣ ла нїчї о кълме п'ам ажѣнс; ши вої фїїї веакълїї ал 19леа сѣ пѣ вѣ амецїїї а креде, кѣ дѣхъл оменеск аре врезн хотар пе ачест пѣтѣлїт. Оаменїї, іншїї мор, ценерациї, се трек; отѣл дъсѣ чел ценерал рѣтѣне ши пропѣшецї; ши дакѣ о парте дїн оменїме, адекъ зп попор, о нацие апѣне, ачеаста се дътѣмплѣ дїн вїна моралѣ ши дїн пѣ'нцеленцїеа еї; ва дъкѣ де веї кѣзта маї стрїнс, еле пѣ апѣн нїчї декѣт. Ценерациїїле елїне ши romane дїн веакърїї дъ веакърїї, ва сѣ зїкѣ отѣл ш'аѣ тот скїпѣват коажа ачеаста пѣтѣлїтеаскѣ трѣпѣл; дар дѣхъл ачелора аѣ рѣтас пентрѣ тоате времїле, кѣ ачеа деосевїре дъсѣ, кѣ ел п'аѣ рѣтас релегат пѣмаї дътр'о Атїкѣ саѣ Італїе, чї с'аѣ рѣвѣрсат дъ тоате пѣрцїїле пѣтѣлїтѣлїї ши аѣ продѣс фѣрпѣтѣрїї дътїїте. Каре ценїѣ, че профет пе ва спѣне, пѣлѣ дъкѣт се вор фолосї веакърїїле вїїтоаре де

прегътирме че се фак дп времиле поастрепентрѣ ачелеаш?

Аша есте къ не ва фѣ рѣшине а не лѣса дп воѣа зрѣтеѣ шѣ а орѣвлѣ фаталѣст? Ноѣ маѣтѣлт декът тодѣ чѣймалдѣ извѣдѣи меѣ фрадѣ авем чеа маѣ стрѣнѣсѣ даторѣндѣ а не фолосѣ де шѣинделе скоасе де алдѣи ла лѣтѣнѣ шѣ а траѣе дѣн ачелеаш елементе де виадѣ пе виѣторѣ. Дескѣдедѣ исторѣа шѣ ведѣ ведеа, къ мѣндѣи, вѣмле шѣ къмпѣмле Дачѣеѣ дела дпченѣтѣл неатѣрѣлор пѣтѣнтѣлѣ шѣ пѣпѣ астѣзѣ аѣ фост тотдеазна маѣ пѣдѣн лѣтѣнате декът алте дѣрѣ европене. Дела поѣ чеѣ де акѣта се чере рѣспѣндѣреа лѣтѣнеѣ дп ачесте дѣрѣ; саѣ дакъ поѣ не вом левевѣ, вор венѣ алдѣи шѣ поѣ вом плѣтѣи фоарте скѣтп келѣзіала оспѣдѣлѣи, адекъ къ виадѣ.

TRANSLVANIA.

Брашов. Кѣркѣвеѣ. Меркѣрѣ дп 2. Февр. к. в. авѣрѣтп пѣнсоаре маѣ тоатѣ зѣоа. Жоѣ дп 3. черѣл се лѣтѣнѣ, дпкът авѣа се ведеа пѣдѣнѣи порѣ свѣдѣрѣи ічѣ коло, кънд деодатѣ не ла 9 ³/₄ чеасѣрѣи дпашѣтеа амѣезѣи пѣ се арѣтарѣ доѣ кѣркѣвеѣ не департе де соаре чеа маѣ дп жос де мерѣдиан, спре рѣсѣрѣт. Шѣл дп ачѣеѣ кѣркѣвеѣ ера дптѣнс дп семѣчерк дела порѣ спре амѣазѣи шѣ авѣа колоаре (феѣе) маѣ слабе, іар чѣлалалт пѣ се арѣтѣ къ колоаре фоарте виѣ, дпсѣ скѣрт, асеменеа зѣвѣ арк пѣтаѣ ка де чѣпчѣи шасе градѣрѣ тѣят дптрѣзп черк. Феномѣнѣл дпѣкъ ка зп ¹/₂ чеас. Възѣнд поѣ ачѣеастѣ рарѣ жѣкѣрѣе а патѣреѣ акѣт дп тезѣл іернеѣ, сѣ пѣ не мѣрѣт дакъ чѣтѣт дп шѣрѣмле венѣте дп Авѣстриа, къ ла Клостерпашѣберг дп Декѣмврѣе а. т. трѣспѣи дп о вѣсерѣкъ. Мѣнѣнат ешѣи Доамне!

Клѣж. Амѣеле газете дп Клѣж (Nr. 12) дпшѣи зѣплѣз кътева колоане къ пѣвлѣкареа къторѣа мѣшѣлѣи шѣи пѣлеѣдѣрѣи. Маѣ дптѣзѣ де тоате зѣселе фѣѣ се араѣтѣ фоарте пѣдѣдѣстѣмлате къ полѣдѣи Клѣжѣлѣи, пѣнтрѣ каре дп шѣи пѣп свѣтп пас кътева дпвѣнѣрѣи дѣстѣл де гроасе. Де ачѣи дпколо се дескѣрѣе зѣжѣта дпшѣрѣкере ескатѣ дпн прѣчѣна зѣвѣ вал пѣкпѣк дптре къдѣва арѣстокрадѣи карѣи дпшѣи дпн преа сѣс пасѣрѣлѣшѣи дптре зп пѣтѣр де четѣдѣнѣи, пѣповѣлѣи, карѣи се дпгѣнѣфѣ сѣлѣндѣсе а ажѣнѣе къ пасѣл тот аша сѣс. Пѣнтрѣ ачѣст вал газета „Трежѣтѣл шѣ Презѣнтѣл“ дѣ о лекѣде фоарте аспрѣ зѣпора кътп шѣ алтора. — О адѣнкѣ скѣрѣвѣре не къпрѣнсе, кънд чѣтѣрѣтп шѣи деспре зп есчѣс зѣжѣт а къторѣа стѣдѣндѣи дпн класеле фѣлосѣфѣче а кр. лѣчеѣ, къ атѣт маѣ адѣнкѣ, къ кът дп ведем пѣтѣдѣи парте таре тот Ромѣнѣи шѣи дпкъ Ромѣнѣи де фамѣлѣи, а ле кърор сѣнгѣра пѣдежде шѣи тѣлѣгѣере есте вѣзна пѣртаре а фѣлор лор прѣнп школѣ. Авѣзѣ коло, фѣчорѣи де ромѣнп, фѣлосѣфѣи сѣ се дпвѣте дп верѣрѣе шѣи сѣ спаргѣ фѣрѣстрѣле шѣи капѣл зѣвѣ четѣдѣнп чѣнѣтѣт! Де маѣ тѣлѣдѣи апѣи дпчетасѣрѣ саѣ чѣл пѣдѣн се фоарте рѣрѣсѣрѣ есчѣсѣрѣле чѣле тарѣ але стѣдѣндѣлор дпн Клѣж. — Газета дпшѣпѣртѣшѣитоаре аѣ ачѣестѣи шѣрѣи пѣ пѣтѣи пе тодѣи чеѣи амѣестѣкадѣи дп ачѣеа вѣлѣстѣтѣдѣе; чѣи пѣсе ла зѣртѣ зп „шѣл.“; вѣне ера дакъ дп пѣтѣа пе тодѣи; аша шѣи пѣтѣле чѣлормалдѣи стѣдѣндѣи де хѣрѣрѣе шѣи де дре-

пѣтѣрѣи, карѣи се вѣтѣрѣ дп оспѣтѣрѣа Тѣволѣи трѣвѣеа сѣ пѣ лѣарате. Саѣпѣчѣи пе зѣл саѣ пе тодѣи. Сѣрѣачѣи пѣрѣндѣи, кътп вѣ келѣзѣдѣи зѣнѣи шѣи чѣл маѣ дпн зѣртѣ крѣѣдарѣв пѣнтрѣ фѣиѣи воѣдрѣи, фѣрѣ а шѣи зѣнде о вор скоате! — Кѣ ачѣст прѣлеж пѣ не пѣтѣм рѣѣнеа дела тѣстрареа ачѣлор пѣрѣндѣи, дп патриа поастрѣ, карѣи дѣпѣче дпшѣи дѣк саѣ дпшѣи трѣмѣт фѣиѣи ла шѣкоалѣ, апѣи къ апѣи дптреѣи пѣ дескѣд зѣшѣле профѣсорѣлор шѣи а дѣрѣкторѣлор, ка сѣ маѣ дптреѣе вѣреодатѣ де пѣртареа ачѣлораш. Маѣ ла зѣртѣ се помѣнеск вѣедѣи, къ дѣпѣ 10—15 апѣи пѣтрекѣдѣи прѣн класе дпн фѣчорѣи лор пѣ се алеѣе пѣмѣк саѣ маѣ пѣмѣк. Тѣперѣи сѣнтп зѣшѣрѣе ла крѣрѣи, еѣ дакъ пѣ сѣнтп вѣрео конѣтрѣлѣ стрѣнѣсѣ дпн партеа пѣрѣндѣлор, преа адѣсѣорѣи зѣгѣ де сѣне, алѣпѣкъ шѣи кад; дпсѣ вѣаѣ, къдѣреа лор есте пѣнтрѣ тотдеазна.

— Кѣсноскѣт ѣ, къ лѣкѣиторѣи свѣзѣрѣлор (махала) дпн Клѣж сѣнтп партеа чеа маѣ таре оамѣнѣи фоарте пѣчѣплѣдѣи, грѣвѣанѣи, сетѣшѣи де сѣнѣе. Дпн зѣмеле трѣкѣте ешѣи о чеатѣ дпн ачѣеѣ оамѣнѣи крѣзѣи дпашѣтеа кѣрѣдѣеѣ Дошѣлѣи дѣперал, каре се дпторѣчеа дпн о кълѣторѣе офѣчѣалѣ шѣи зѣлѣ ісѣвѣи къ о секѣре аскѣдѣтѣ дп копѣрта кѣрѣдѣеѣ, дпкът пѣдѣн де пѣ се прѣмеждѣи кѣар вѣада дѣперѣсѣлѣи офѣдѣер. Адекъ Клѣженѣи се дпкредѣ дп але лор прѣвѣлеѣдѣрѣи? Рѣшѣне сѣ ле фѣе! —

UNGARIA.

Пожп. Дѣетал. (Дѣсѣватѣрѣи дп прѣвѣнда позѣлѣи к. рескѣрѣпт.) Патрѣеа дптреагѣ адѣптѣ къ таре інѣрес ка сѣ вазѣт, че рѣфлѣкѣи ва маѣ авѣа дѣета Шѣгарѣеѣ а фѣче шѣи ла позѣл кр. рескѣрѣпт дпн 23. Іанѣварѣе, дптрѣ каре Маѣестатеа Са рѣѣеле дпшѣи дескѣопере дпн поѣ преаналѣта са воѣндѣ дп прѣвѣнда лѣмѣвѣи маѣгарѣе шѣи але алтор лѣмѣвѣи дпн Шѣгарѣа. Дѣчѣи матерѣа ачѣеаста се шѣи лѣѣ ла дѣсѣватѣре дпн шѣедѣнда чѣркѣларѣ дпн 30. Іанѣварѣе ла каса дѣпѣтадѣлор. Прѣпсѣтпѣтп, къ сѣѣтѣрѣмле ачѣлеѣи зѣле авѣрѣ каракѣтерѣ де о вѣкѣрѣе комѣнѣт. Чѣл дпнѣтѣзѣ дѣпѣтат каре ворѣи, рѣкѣсноскѣ дп позѣл к. рескѣрѣпт о полѣтѣкъ пѣрѣчѣзѣтоаре дпн къдѣт кърат, адѣогѣнд къ ачѣи сѣѣ адѣверѣт ачѣеа зѣсѣ: „Чѣеа маѣ вѣнѣ полѣтѣкъ есте сѣнѣчѣрѣитатеа (сѣндѣл кърат, фѣрѣ вѣкѣлѣшѣг).“ Дѣпѣче монарѣхѣл Шѣгарѣеѣ фѣгѣдѣвѣи къ пе виѣторѣи ва ворѣи кътрѣ ачѣеастѣ царѣ дп лѣмѣва еѣи кѣар, се къвѣне ка шѣи дпн партеа патриѣдѣлор сѣ дпчѣте пе виѣторѣи полѣтѣка пѣи крѣдѣрѣи шѣи а рѣтраѣерѣи шѣи оамѣнѣи гѣвѣрѣлѣи сѣ пѣ маѣ фѣе прѣвѣдѣи ка конѣтрарѣи аѣ наѣиѣоналѣтѣдѣеѣи ш. а. Дѣпѣ ачѣстѣа к. рескѣрѣпт се лѣѣ дпашѣте дпн пѣнтп дп пѣнтп. Шѣнѣи се опрѣрѣ ла ачѣеле къвѣнѣте але рескѣрѣптѣлѣи, прѣн каре Маѣестатеа Са се дпдѣрѣ пѣрѣндѣеѣ а дѣклара, къ дѣпѣ че дп виѣторѣи лѣмѣва лѣѣлор ва фѣи чеа маѣгарѣе, фѣатѣл кр. локоѣдѣиторѣи се ва дпсѣрѣчѣна а фѣче шѣи траѣдѣѣдѣи аѣтѣнтѣче дп чѣлѣлалѣте лѣмѣвѣи, каре се ворѣеск дп ачѣеастѣ патриѣ (ѣѣрѣтапѣ, славоанѣ, ромѣнѣ,) пѣнтрѣка шѣи чѣлор де алте наѣдѣи сѣ лѣи се факѣ дплѣспѣре де а къпоашѣлеѣмле. Чѣеи маѣ тѣлѣдѣи дпсѣ афларѣ, къ шѣи ачѣи Маѣестатеа Са монарѣхѣл фѣче пѣтаѣи чеа че се къвѣне, пѣнтрѣкъ лѣѣмле пѣ шѣар ажѣнѣе скопѣл, дакъ лѣкѣиторѣи

пъ лсар диделеце шї афаръ де ачеаста асемеа тѣсъръ се цїне де администраціе, іар пъ де лецівіре, прїп зрмарегъбернлїи о асемеа тѣсъръ дїлеспїтоаре пъ і с'ар пѣтеа дїнѣта. Термінл де шасе ані пѣс пентрѣ депѣтаціі кроацілор, дѣпъ каре шї ачеціа ар фї даторї а ворбі ла діетѣ пѣтаї дї лїмба магіарѣ, дѣдѣ іаршї прїлеж ла десватерї лѣції; пентрѣ къ шїї воїеа а чере, ка депѣтаціі кроаці дндатѣ де асѣзї сѣ шї пѣрѣсеаскъ лїмба латїлѣ. Асемеа класѣла рескрїпѣлї дї каре се зїче, къ магіарїі дїкъ сѣ фїе даторї а прїмі скрїсорїе латїне але кроацілор, дакъ ачеціа прїмеск пе челе зїгзрещї, афлѣ ла шїї маре дїпротївіре; алціі іаршї о лзарѣ маї къ кѣмпѣт шї адаосерѣ, къ де шї Кроаціа пѣшї поате пѣстра есістїнда са фѣрѣ Ъгарїа, дар ачеаста дїкъ аре чеа маї неапѣратѣ тревзїндѣ де лїторал, саѣ адекѣ де мареа адриатїкѣ. Ачі зп депѣтат поменї кѣвїнтеле зпї скрїторїѣ кроат каре аѣ зїс пъ де мѣлт, къ зра кроацілор асѣпра зїгзрїлор есте фоарте веке трѣгндѣсе дїкъ дїп веакѣл лї Лѣдовїк I. (патрѣ сѣте ані) шї аліанца дїсодїтѣ де зрѣ пъ е вїнекѣзѣп-татѣ. Аша дар Ъгарїа ка чеа маї таре сѣ каѣте мїжлоаче де дїпѣчѣвіре, іар дї інімеле кроацілор дїкъ сѣ прїндѣ рѣдѣчїнѣ фрѣтосѣл кѣвѣнт ал крїескѣлї рескрїпт, „армонїа.“ — Маї зїсерѣ зпї кѣ пѣрере де рѣѣ, пентрѣ че сѣ пѣ фїе дїптродѣсѣ лїмба магіарѣ шї ка лїмѣ де едѣкадіе дї тоате шкоалеле дїп патріе (адекѣ дї марї шї мїчі фѣрѣ осевїре де націе!—); дар чеї маї мѣлї трекѣрѣ песте ачест пѣнт. Дї сѣршїт хотѣрѣреа фѣ, къ пѣнтрїле да-те прїп кр. рескрїпт сѣ фїе прїміте, іар пентрѣ челе дїкъ недобѣндїте сѣ се факѣ репрезен-ціе нѣѣ.

— Дї ка са магнацілор дїнѣ патрѣ зїле сѣѣтѣвіреа дї каѣса кроацілор повїлі дела Тѣрополїа, карїі прекѣт шїм дїтр'о адѣнаре де комїтат фѣсесерѣ вѣтѣдї. Дїспѣтеле лзарѣ маї ла зрѣтѣ зп характер де дїпѣртѣчѣне.

ЦАРА РОМѢНЕАСКѢ.

Бѣкѣрещї, 27. Іанѣарїе. „Дїпѣдеторѣл Сатѣлї,“ кѣпрїнде нїще пѣвлїкѣдїі але мїні-стерїлї дїп лѣзптрѣ, дїп каре кѣпоащем, къ дї зрмареа проїепѣлї лецівїт де а се дїпте-меїа шкоале елементаре прїп тоате сателе прїнципатѣлї дї знеле жѣдеце с'аѣ шї депѣ-мїт шї с'аѣ ашезат дїпѣдеторїі къ кїп офї-ціал. Аша дї жѣдецѣл Мехедїнціі прїмірѣ пѣтїре де дїпѣдеторїі 69 іншї, дї жѣдецѣл Слам Рѣмнїк 41 шї дї жѣдецѣл Олтѣ 25 іншї. Фрѣтос, преа фрѣтос! Скоатедї Вої пѣтер-нїцілор пе лѣкзїторї дїп дїпѣперек шї дїп зп-ѣра мордеї, арѣтадї дїпведерат, къ дї тоатѣ прївїнда сѣптедї шї воїдї а фї пѣрїнціі шї а-пѣрѣторїі, іар нїчі одатѣ апѣсѣторїі лор, шї еї ка нїще фїі кредїнчонїі шї ізвїторїі пѣ вѣ вор пѣрѣсі дїп зїмеле де пѣпасте, чїшї вор да авереа шї віаца пентрѣ ачеїа, де карїі вор фї афлат, къ ле апѣрѣ патріеа къ кѣцет кѣрат. Крѣдедї Вої тодї, къ попорѣл дїп тоате веакѣрїле шї дїп тоате дѣрїле аѣ шїѣт сѣ фїе рекѣпоскѣторїѣ кѣтрѣ вїнефѣкѣторїі сѣ шї апотамїе дела ачеастѣ регѣлѣ пе аратѣ історїа пѣтаї пе аколо, внде іптрїганціі аѣ шїѣт сѣ

атеціаскъ капетеле шї сѣ стрїче сїмѣл чел вѣп фїреск ал оаменїлор, ка сѣ пѣ поатѣ кѣ-поаще пе проклеці дїп зпѣрїї пѣзїторїі.

Тот мїністерїл дїп лонтрѣ фѣ сїмїт а по-рѣпчї дїп нѣѣ пѣстрареа вїлетѣрїлор де вотеѣѣ, че сѣпїт даторїі преодїї а да пе пѣшеле воте-зацілор. —

□ Бѣкѣрещї, 26. Іан. Мѣлте чїтірѣм дїп газетеле стрїеїне асѣпра черчетѣрїі дїп каѣса ревелїлор дела Брѣла дїп вара трекѣтѣ. Еѣ вѣ дїпкредїнѣзѣ, къ дїп ачеастѣ черчетаре преа пѣдїп адекѣр аѣ ешїт ла лѣмїнѣ пѣлѣ дїп мї-пѣлѣ ачеста шї нїчі къ ва ешї аша кѣрѣнд. Апої дар пѣзїці-вѣ фоарте вїне, а пѣ крѣде тоате кѣте авзїці шї чїтіці. —

Chronica.

Монтенегро. Жѣрналеле пѣвлїкѣ къ деосевїт інтерес ачеа шїре, кѣмкъ Влѣдїкѣл дїп Монтенегрѣ, каре прекѣт шїм къ тодїі есте тотдеодатѣ шї стѣпѣп аї ачелеї дѣрѣде мѣптоасе шї сѣлѣѣтѣчоасе, аѣ дїптрепрїнс дїп Іанѣарїе че трекѣ о кѣлѣторїе ла Вїена дїп Австрїа. Преасѣнѣнѣа Са теарсе пе ла Трїест, внде черчетѣ шї театрѣл де оперѣ. Скопѣл кѣлѣторїеї Влѣдїкѣлї ла Вїена се редѣче кам ла зрѣтѣоареле пѣнтрї: 1) ка влѣдїкѣл прїп рѣгаре дїп персоанѣ ла соліеа рѣсаскъ дїп Вїена сѣ мїжлочїаскъ а і се маї тѣрї сѣма де каїї пе кареа о траѣе пе тот анѣл къ тїтѣл де а-жѣторїѣ дела Рѣсїа; 2) дѣпѣче Монтенегрїнїі скѣпарѣ дїп тѣлѣ шї іпсѣлеле Вранїна шї Ле-сандрїа шї тоате дїпчеркѣрїле лор де але реа-пѣка дела Тѣрчї къ сїла армелор аѣ рѣмас де-партѣ, влѣдїкѣл се дїпчеаркѣ а ле рекѣдїга пе кале дїпломатїкѣ; 3) се маї сїзне, къ влѣдї-кѣл ва репї негоціаціїле дїпчепѣте къ Рѣсїа де маї мѣлтѣ време, дѣпъ каре кѣтева мїї де Монтенегрїнїі дедадї къ рѣсвоїл де мѣпте ар тревѣ сѣ треакѣ ла Казкас шї ашезѣндѣсе аколо сѣ се ошеаскъ къ фолос асѣпра Чер-касїенїлор. Се крѣде адекѣ, кѣмкъ влѣдїкѣл е спѣрїат къ Монтенегрїнїі дїпѣлїндѣсе преа таре, пѣ ш'ар маї пѣтеа кѣдїга храпа де тоате зїмеле дїп патрїа лор, кѣчї дела рѣпїчѣнї ла каре сѣпїт дедадї фоарте, лї с'аѣ тѣїат маї тоате кѣїле. Оаре Монтенегрїнїі афарѣ де пѣртареа пѣдїеї п'ар маї пѣтеа дїпѣца шї фелїрї де теѣшѣзѣгѣрї дѣпъ каре сѣ се поатѣ хрѣнї? Доар' кѣлѣторїа дїптрепрїнсѣ дїп Еѣ-ропа ва маї деѣпѣта дїп преасѣнѣнѣтѣл шї ал-те інтересе афарѣ де інтересѣл армелор.

Рѣсїа шї Полонїа. Евреї се афлѣ дїп чеа маї маре деспераціе пентрѣ сїла че лї се фаче, де а се мѣта дела марцінї 50 версте маї департе дїп лонтрѣл дѣрїеї. Песте 30 мїї фамїлії аѣ сѣ шї мѣте лѣкѣнѣца парте маре акѣт дїп кап де еарпѣ. Се сїзне къ шїї евреї с'ар лѣмїа а трече ла Молдавїа; дар гѣбернл аче-лї прїнципат ва фаче фоарте дїпделенѣдеце, дакъ пѣ ва маї сѣферї нїчі пе зп сѣфлет де евреѣ а іптра дїп лонтрѣ. Паренї-се, къ пѣмїтѣлї гѣберн нїчі кїар дїп прївїндѣ полїтїкѣ пѣ іар преа венї ла сокотеалѣ а прїмі евреї фѣгарї.

Церманїа. Саксен Ковѣрг-Гота. Ъп сѣверан дїп конфедераціа церманѣ трекѣ ла алѣтѣ віацѣ. Дїпѣлїнѣа Са Ернест, дѣка домпї-

торѣ de С. Ковзрг. Гота тѣри дн 29. Іанѣаріе димінеада ловіт де апоплексіе (гѣтъ) дн плѣтѣні. Рѣпосатѣл сѣверан с'аѣ фост пѣскѣт ла 2. Іанѣаріе 1784, прін ѣрмаге тѣри дн врѣстѣ de 59 ані. Ърмашиѣл дї есте прінѣѣл Ернест пѣскѣт ла 21. Івніе 1818.

Франца. Паріс, 26. Іан. Десватереа асѣпра адресеі че тревѣе сѣ се факѣ ла кѣвѣнтѣл де троп вені іарѣш ла ѣп пѣнт фоарте інтересант, адекѣ ла дмпѣтареа ші де с'ар пѣтеа осѣндіреа лецітіміцілор, адекѣ а ачелор партізані, каріі де ші ла аніл 1830 аѣ жѣрат крединѣъ позлѣі реѣе, тотѣш дореск а реведеа дн троп не ѣнѣл дін ѣрмашиі лѣі Карол ал Хлеа челѣі алѣнгат, адекѣ пе тінѣрѣл дѣкѣ de Bordeaux. Прілеж ла ачесте дмпѣркегі нѣъ дѣдѣ маі дѣзпѣзі. кѣлѣторіа пѣмітѣлѣі Дѣкѣ ла London, ѣнде апоі алергарѣ чеі маі тѣлѣі аї лѣі партізані францозі, ка сѣ'л кортепіаскѣ. Дптре ачещіа фѣ ші фаміостѣл оратор ші депѣтат Берріер. Ърмагеа аспрелор тѣстрѣрі че авѣрѣ а сѣфері лецітіміціі фѣ, кѣ ѣдѣва дін трѣвшіі каріі ера тѣдѣларі аї камереі депѣтацілор, дшї лѣпѣдарѣ постѣріле де депѣтаці; Берріер дпсѣ ші кѣ алді доі ащерпѣрѣ камереі ші о протестаціе еперціоасѣ, дптрѣ кареа се сімеск а арѣта, кѣ прін класѣла тѣстрѣтоаре дін адресѣ лецітіміцілор лі се фаче сілѣ ші пѣнасте, кѣлѣндѣлісе ѣпеле дрепѣтѣрі ші скѣтелі, че тревѣе сѣ аїѣв орі че фатріе політїкѣ дн ѣрмагеа декларациеі дін 7. Август 1830.

— Дпайнте кѣ 24 де ані, кѣнд ші дн Франца маі ера лотеріі, сінгѣр лѣкѣторіі дін Паріс пѣнеа не ап ла лотеріе кѣте 29 міліоане франчі, акѣм нѣ маі пѣн німік. Дін конѣрѣ пе ачеле времі ла каселе де пѣстрат (Spacassa) пѣ пѣнеа німіні нічі ѣп дїнарѣ. Дн зімеле поастре дпсѣ — прекѣм се ѣлѣ ші дін сокотеала фѣкѣтѣ пе аніл трекеѣт — се пѣп ла пѣстраре бані кѣ камѣтѣ маі ѣнѣрікѣ апроане ла 36 міліоане франчі. Ла 1842 нѣмѣрѣл іншілор, каріі аѣ пѣс ѣншіпорі ла спаркасе тѣіе нѣмѣрѣл де 150 міі. Нѣмѣрѣл ачеста ал пѣстрѣторілор креще дін ап дн ап. Атѣнчі ші акѣма! — Дпкѣ чеѣа: Маі де тѣлѣт ла Паріс дін ѣпа тіе прѣпчі пѣскѣці кѣте 205 се афла арѣпкаці пе ла порці ші вісерічі (фїндкѣ ера дін пат пелецізіт); акѣма дін ѣпа тіе се маі афлѣ пѣмаі кѣте 120 арѣпкаці. Чіне ар креде! Ва сѣ зікѣ моралїтатеа орі кѣм, фаче дпайнтаре ші дн Паріс. Дар дпкѣ де п'ар фї амара сѣрѣчіе прѣдѣсѣ прін преа тареа тѣлѣіре а лѣкѣторілор, кѣм ші прін неомепоаса тѣіестріе а кѣторѣѣа.

О ФАПТѢ КРѢДѢ ШІ СПѢРКАТѢ.

Фапта че о дескрием ачі, мерітѣ а фї пѣвлїкатѣ дн тоате лімѣіе, пентрѣ-ка ѣра ші осѣнда тѣтѣлор оаменілор чїнстіці сѣ ажѣнгѣ ші сѣ дпфере дін тоате ѣнѣіріле лѣмеі пе спѣркатѣл пелецізіт.

О фетїцѣ тінѣрѣ фечоарѣ певіноватѣ дін

соціетатеа ѣнеі dame, а кѣреі ѣрѣѣат чїне ѣп пост де челе маі дпалте ла прінѣѣл Карол дн Glienecke, се дптоарсе пе дрѣмѣл де фер де ла Берліп ла Пѣчдам. Кѣнд се дѣдѣ жос дін карѣл кѣ авѣр, нѣ маі афлѣ нічі о дрошкѣ ші фѣ сілітѣ а мерѣе педестрѣ. Сеара ера; ніще камфе де мещері веці фїнд, есѣ дпайнтеа фетїцеі че ера пѣмаі сінгѣрѣ ші дпчеп а о пѣкѣжі. Дптр'ачеѣа віне о дрошкѣ. Кавалерѣл каре се афла дн ачеѣа, пе пекѣпоскѣте кїамѣ пе фетїцѣ фѣгѣдзіндѣі апѣраре ші лок лѣнгѣ сіне пѣпѣ акасѣ. Фечоара дн стареа кѣм се афла, че сѣ факѣ, прїмеѣше дпѣіереа де апѣраре кавалереаскѣ кѣ тѣлѣтїтѣ. Пѣчїне чеасѣрі дѣпѣ ачеѣа пе фетїцѣ о афларѣ дн старе дпфрікошатѣ ла подѣл дін Glienecke. Спѣркатѣл дї рѣпїсе че аѣеа маі скѣмп дн віадѣ, ел о печїнсті! — Ачѣа фаптѣ де рѣшіне скѣрѣві пе тот омѣл чїнстіт. Дпсѣ реѣеле Прѣсіеі че фѣкѣ? Пѣсе преѣ о сѣтѣ галѣені ачелѣіа, каре ар дескопері пе кѣрѣарѣл. Ъп ѣерарѣ дін Пѣчдам ѣрѣтѣ новїлеі пілде а монарѣлѣі ші пѣсе преѣ о сѣтѣ талері прѣсіені ачелѣіа, каре ар ші арѣта нѣмѣрѣл фїакѣрѣлѣі, дн каре се афласе ѣлѣстѣматѣл дн кѣтаре зі ла кѣтаре чеас. Нѣмѣрѣл дрошчеі се афлѣ ші неомепітѣл дпкѣ се дескопері. Се спѣне дпсѣ, кѣ ачел ом ар фї де ранг дпалт. Фіе; дар ел тот есте ші рѣмѣне ѣп ѣлѣстѣмат, ѣп добіток десѣрѣнат. Дн леціле маі векі а тѣлтор дѣрї*) е пѣсѣ педестрѣ торціі пентрѣ ачѣіа, каріі ар ѣмілі ші ар атїнѣ фечоріеа ѣрѣѣнеі фемеі. Пѣві спѣркатѣл неом! сѣ печїнстеаскѣ ел пе о фетїцѣ, каре се дпкреде ла карактерѣл лѣі ші алѣаргѣ сѣпт протекціеі! Есте ачѣаста фаптѣ де кавалер? Дакѣ ам чере, ка ѣнѣл ка ачела сѣ се сіпѣнѣре ла чеа маі де апроане поартѣ а четѣдеі, тот п'ам чере тѣлѣт; чеа маі тікѣ педестрѣ пентрѣ аша порк де кѣне ар фї робїеа де зече ані ла ѣп шанѣ ѣнде-ѣа. Кѣ кѣт едѣкаціа есте маі новїлѣ, кѣ атѣта педестрѣ треѣе сѣ фїе маі аспрѣ.

ДНЩІНЦАРЕ.

Пентрѣ ка сѣ дплеснім кѣмпѣрареа фаврікателор поастре пентрѣ Трансілѣанїа ші Цара ротѣнеаскѣ, ам дптокміт ѣп депозїт (magazie) пентрѣ тоате прѣдѣктеле поастре (де плѣтѣ, алїче, ферѣріі петеде, фѣѣрѣреціі ші ѣрѣсате) ла Дѣтнеалѣі

Paul Nendvich in Sibiu,

ѣнде се вінде кѣ преѣѣрї хотѣрѣте; тот ако-ло се прїмеск дпсѣрчїпѣрї ші пентрѣ тѣрфї де фер маі пе овїчпѣіте атѣт де фѣѣрїе кѣт ші ѣрѣсате.

Рѣскѣберг, 1. Іанѣаріе 1844.

Fratii Hofmann & C. Maderspach.

*) Кїар ші дн Трансілѣанїа.